	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2023 30.11.2023 ж.
	<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Бет. 1-18

«БЕКІТЕМІН»

Темірбек Жүргенов атындағы
Қазақ ұлттық өнер академиясы
Қабылдау комиссиясының төрағасы

А.Жудебаев

(Ғылыми кеңестің 02.05.2024 жылғы
отырысының №10 хаттама шешімі)

**7M02195 – «ӨНЕРТАНУ/КИНОТЕЛЕДРАМАТУРГИЯ»
БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАЛАРЫ БОЙЫНША МАГИСТРАТУРАҒА
ТҮСУ ЕМТИХАНЫНЫҢ БАҒДАРЛАМАСЫ**

Алматы
2024 ж.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ
ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ
ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ
ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ

Түсу емтиханының бағдарламасы
нормативтік құжат түрі

Ф 017-1.113-2023

30.11.2023 ж.

Бет. 2-16

1. ӘЗІРЛЕНДІ

Айдар А.М. – доцент, PhD «Кино тарихы мен теориясы» кафедрасының меңгерушісі

Мурсалимова Г.А. – доцент, өнертану кандидаты

2. ТАЛҚЫЛАНДЫ

«Кино тарихы мен теориясы» кафедрасының отырысы
Хаттама № 9 «09» 04 2024 ж.

«Кино тарихы мен теориясы»
кафедрасының меңгерушісі А. Айдар Айдар А.М.

3. КЕЛІСІЛДІ

Ғылыми жұмыстар жөніндегі проректор [Signature] Халыков К.З.

ЖОО кейінгі білім берудің ғылыми-зерттеу
орталығының басшысы [Signature] Кульшанова А.А.

ЖОО кейінгі білім беру
бөлімінің басшысы [Signature] Тлеулинова Ж.А.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2023 30.11.2023 ж.
	<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Бет. 3-17

Магистратура бойынша қабылдау емтиханының бағдарламасы жоғары білім берудің осыған дейінгі деңгейі (бакалавриат) бағдарламасының көлеміне сай құрастырылған.

«Өнертану» білім беру бағдарламасы магистратураға қабылдау келесі бағыттар бойынша білім алғандарға рұқсат етіледі:

5B041600–Өнертану – Кинотану, 5B041600–Өнертану – Кинотеледраматургия;

B024–Музыкатану және өнертану;

6B02150–Өнертану – Кинотану, 6B02149–Өнертану – Кинотеледраматургия;

B024–Өнертану (6B02195–Өнертану – Кинотану, 6B02195–Өнертану –

Кинотеледраматургия);

B039–Мәдениеттану (5B020400–Мәдениеттану);

B042– Журналистика және репортаждық жұмыс (5B050400–Журналистика);

6B02 Өнер және гуманитарлық ғылым (6B023 Тіл және әдебиет B037 Филология).

Артықшылық беріледі:

- бейін бойынша кәсіби немесе ғылыми-педагогикалық жұмыс тәжірибесі бар тұлғаларға;
- бейіні бойынша ғылыми жарияланымдары бар, ғылыми-зерттеу жұмыстары конкурстарының жүлдегерлері мен лауреаттарына;
- бейін бойынша маңызды шығармашылық жобалардың авторларына, халықаралық және республикалық шығармашылық конкурстардың жүлдегерлері мен лауреаттарына;
- шетел тілін еркін немесе жоғары деңгейде меңгерген тұлғаларға.

Бейіндік бағыттағы магистратураға сұратылған бағыттың бейініне сәйкес 10 жылдан астам жұмыс өтілі бар, сондай-ақ олардың басшылығымен іске асырылған ғылыми жобалары бар, түрлі наградаларға ие болған тұлғалардан құжаттар қабылданады.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2023 30.11.2023 ж.
	<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Бет. 4-17

I. 7M02195 – ӨНЕРТАНУ/КИНОТЕЛЕДРАМАТУРГИЯ БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫНА ОҚУҒА ТҮСУШІЛЕРГЕ ҚОЙЫЛАТЫН НЕГІЗГІ ТАЛАПТАР

1. Магистратураға түсушінің:

Түсінігі болу керек:

- кино өнері мен кинодраматургия өнерінің өнердің басқа түрлерімен байланысын, тарихи шындықтың, діни, философиялық көзқарастардың, эстетикалық ағымдардың кино өнеріне қатысын;
- алған білімдерін пайдалана алатын негізгі қызмет бағыттарын;
- кинотану мен драматургияның әдістемелік зерттеу тәсілдерін және тарихи, теориялық зерттеу саласындағы әдістемелік тәсілдерді.

Білу керек:

- әлемдік және отандық кино өнерінің тарихын;
- экран мәдениетін зерттеудегі негізгі теориялық тәсілдерді;
- кино тілі мен кинодраматургияның өзіндік ерекшелігін;
- шығармашылық бағытындағы түрлі мамандықтардың теориясын.

Түсіну керек:

- кәсіби мамандығы саласында теориялық білімін пайдалана білуде;
- заманауи киноүрдісіндегі жаңа тенденцияларды зерттеуде және өзінің кәсіби қызметін тиімді ұйымдастыруда;
- кинотану мен кинодраматургиядағы ғылыми тақырыптардың өзектілігін айқындауда және іс жүзіне асыруда;
- кинотуындыны талдаудың әдістемелік тәсілдерін меңгеруде.

Меңгеру керек:

- кино теориясы, драма теориясы бойынша арнайы әдебиеттерді айқындауда;
- кино тарихы мен теориясын зерттеуде ғылыми әдістерді пайдалануда;
- аудиовизуалды өнер туындыларын эстетикалық тұрғыдан талдауда;
- экрандық өнер мәдениетін комплексті талдауда;
- кино өнері мәселелері тұрғысында кәсіби дискуссия жүргізуде.

Құзыретті болу керек:

- Драматургия тарихы мен теориясын, негізгі теориялық тәсілдерді, әдебиеттің, кинематографияның, театрдың және теледидардың негізгі тенденцияларын терең білу;
- Әр түрлі теориялық тәсілдерді қолдана отырып, драмалық шығармаларды талдау және түсіндіру қабілеті;
- Тарихи, мәдени және әлеуметтік процестердің драматургияның дамуына әсерін

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2023
		30.11.2023 ж.
<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі		Бет. 5-17

түсіну;

- Пьесаларды, сценарийлерді және драматургияның басқа түрлерін қоса алғанда, түпнұсқа драмалық шығармаларды жасау мүмкіндігі;
- Драмалық шығармаларға олардың көркемдік, тақырыптық және құрылымдық аспектілерін бағалай отырып, сыни талдау жүргізе білу;
- Драматургия туралы пікірлер, сыни мақалалар және академиялық басылымдар жазу дағдылары;
- Байланысты пәндерден (әдебиет, театр, кино) білімді драмалық шығармаларды талдауға біріктіру мүмкіндігі.

2. Қабылдау емтиханына «Магистратура мен PhD докторантураға қабылдау туралы Ережеге» сәйкес келесі емтихан түрлері кіреді:

- жазбаша эссе (ғылыми-педагогикалық бағыт);
- коллоквиум (бейіндік бағыт);
- реферат қорғау. Реферат кинотеледраматургия базалық пәндер кешені пәнаралық негізде құрылып ұсынылған тақырыптардың бірі немесе түсушінің еркін тақырыбы бойынша алдын ала орындалады.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2023 30.11.2023 ж.
	<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Бет. 6-17

II. ЭССЕ ТАҚЫРЫПТАРЫ (Ғылыми-педагогикалық бағыт)

1. Қазақ киносындағы заттық-кеңістіктік бейнеліліктің қалыптасуы
2. Әлем және қазақ деректі киносындағы режиссерлық тәсілдердің эволюциясы
3. Қазіргі кинодағы «Табысқа жету» стереотиптік бейнелерінің көркемдік шешім тәсілдері
4. Әлеуметтік кеңістікті бейнелеу шешімі және оның қазіргі заманғы экрандық өнердегі эстетикалық ролі
5. XX ғасырдың 60-80 жылдарындағы қазақ киносындағы поэтикалық бағыттағы фильмдердегі дыбысты-визуалды бейнелер.
6. Қазақ киносының «жаңа толқын» фильмдеріндегі экрандық кейіпкерлер жүйесі.
7. Заманауи қазақ киносы режиссерларының фильмдеріндегі жаңашылдық ізденістер.
8. Заманауи кино үрдісі: шығыс және батыс киносының өзара ықпалдастығы
9. Заманауи кино үрдісі: жаңа техникалық және ақпараттық дәуір.
10. Кинобизнес мәселелері, қазіргі қазақ киносының дамуындағы продюсердің орны мен рөлі.
11. Қазіргі заманғы әлемдік және қазақ киносындағы музыка.
12. Заманауи анимациялық фильмдердегі фольклорлық кейіпкерлер
13. Қазіргі қазақ киносының жаңа фильмдеріндегі ұлттық эстетика ерекшеліктері
14. Заманауи еуропалық кинорежиссурадағы жаңа көркемдік ізденістер
15. Заманауи қазақ киносы фильмдерінің жаңа стилистикасы мен эстетикасы
16. "Жаңа толқын": эстетикалық платформа, көркемдік практика, идеялық эволюция.
17. Заманауи фильмдер драматургиясының полижанрлық табиғаты

Әдебиеттер тізімі

1. Фрейлих, С.И. Кино теориясы [Мәтін]: Эйзенштейннен Тарковскийге дейін / С.И. Фрейлих; Аудармашылар: Мендеке Ә.Н., Қараева Р.Р., Айтбаева А.Б., Жеңісұлы Е., Жолдасбаева Г.С.- 8-ші басылым.- Алматы: Ұлттық аударма бюросы қоғамдық қоры, 2020.- 412 б. ISBN 978-601-7621-07-0
2. Делөз, Ж. Кино 2. Уақыт-бейне [Мәтін] / Жил Делөз; Аудармашылар: А.Ә. Рыскиева, Т.Т.Ильясова.- Алматы: Ұлттық аударма бюросы қоғамдық қоры, 2020.- 368 б. ISBN 978-601-7621-00-1
3. Делөз, Ж. Кино 1. Қозғалыс бейне [Мәтін] / Жил Делөз; Аудармашы: А.Т.Бақытов.- Алматы: Ұлттық аударма бюросы қоғамдық қоры, 2020.- 304 б. ISBN 978-601-7943-97-4
4. Эльзессер, Т. Кино теориясы [Мәтін]: Сезім тұрғысынан кіріспе / Т. Эльзессер, М. Хагенер; Аудармашылар: Жолдасбаева Г.С., Төлеген М., Әмірбекова Д.- 2-ші басылым.- Алматы: Ұлттық аударма бюросы қоғамдық қоры, 2020.- 232 б. ISBN 978-

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2023 30.11.2023 ж.
	<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Бет. 7-17

601-7943-92-9

5. Бордуэлл, Д. Кино өнеріне кіріспе [Мәтін] / Д. Бордуэлл, К. Томпсон, Д. Смит; Аудармашылар: Ибраимова М.С., Кенжебаева Ұ.Е., Әлжан А.Қ.- 11-ші басылым.- Алматы: Ұлттық аударма бюросы қоғамдық қоры, 2020.- 728 б. ISBN 978-601-7943-96-7
6. Рахманқызы Н. Қазақ киносы: кеше және бүгін [Мәтін]: зерттеулер мақалалар рецензиялар сұхбаттар / Н. Рахманқызы.- Астана: Фолиант, 2017.- 464 б. ISBN 978-601-302-610-7
7. Жасұлан, М. Сценарий Драматургиясы [Мәтін]: (ғылыми-шығармашылық жұмыс) / Мариям Жасұлан.- Алматы: Қаз ҰӨА, 2015.- 526. ISBN 978-601-265-174-4
8. Сценарная мастерская [Текст]: Литературные этюды для киноэкрана / Под ред. Соловьевой М.В.- Алматы: КазНАИ им.Т.Жургенова, 2013.- 59с. ISBN 978-601-265-118-8
9. Соловьева, М.В. Драматургия искусства [Текст]: Монография / М.В. Соловьева.- Алматы: КазНАИ им.Т.Жургенова, 2020.- 160 с. ISBN 978-601-265-377-9
10. Кусайнов Ш.К. «Написать пьесу и киносценарий». – Алматы, 2018.- 246 с
11. Уильям Индик «Психология для сценаристов» Алпина нон-фикшн Москва, 2014
12. А.Молчанов «Букварь сценариста» Москва 2016
13. Л.Нехорошев «Драматургия фильма» -М.: ВГИК, 2009, -342с.
14. Скип Пресс «Как пишут и продают сценарии в США для видео, кино и телевидения» Триумф 2004
15. А.Г.Соколов «Природа экранного творчества» психологические закономерности, 2-е издание, новая редакция, -М., 2004
16. Ковриженко М.К. «Креатив в рекламе: постмодернистский облик моды» СПб: Питер, 2004
17. Л.Сегер «Как хороший сценарий сделать великим», Silman-James press 1999
18. А.Червинский «Как хорошо продать хороший сценарий» Москва, 1993
19. Недугов Е.И. «Стилистика киносценария» Москва : ВГИК, 1982
20. Недугов Е.И. «История становления стилистика киносценария» М. ВГИК 1986
21. Блейк Снайдер. «Спасите котика! И другие секреты сценарного мастерства» Манн, Иванов и Фербер 2005
22. Мәдениеттану сөздігі. Сорос – Қазақстан қоры, Алматы – 2001.
23. Лайош Эгри. Искусство драматургии/ Art Of Dramatic Writing.1972,
24. Аристотель. Поэтика. - М., «Гослитиздат», 1957.
25. Тодоров Ц. Поэтика. Сб. «Структурализм: «за» и «против». - М., «Прогресс».
26. Эйзенштейн С.М. Избранные произведения в 6 т. - М., «Искусство», 1964.
27. Бахтин М.М. Вопросы литературы и эстетики. - М., «Художественная литература», 1975.
28. В.К.Туркин. Драматургия КИНО. Очерки по теории и практике киносценария. Учебное пособие. — 2-е изд. — М.: ВГИК, 2007
29. Юрген Вольф. «Школа литературного мастерства» Алпина нон-фикшн, 2014

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2023
		30.11.2023 ж.
<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі		Бет. 8-17

30. Кусаинов Ш. Драматическое мастерство. Алматы, 2003
31. К. Юнг. Метаморфозы и символы любви, М., 1988
32. «Как написать гениальный детектив»
Амфора 2005
33. С.И.Фрейлих «Киноискусство: теория и практика» «Трикта» Москва 2015
34. Скотт Седита «Восемь комедийных характеров» Алпина нон-фикшн, 2015

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2023 30.11.2023 ж.
	<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Бет. 9-17

III. ПӘНДЕРДІҢ АТАУЫ, ОЛАРДЫҢ НЕГІЗГІ БӨЛІМДЕРІ ЖӘНЕ ДАЙЫНДАЛУҒА АРНАЛҒАН СҰРАҚТАР (бейіндік бағыт)

Пән 1 «Кинотеледраматург шеберлігі»

Болашақ магистрант осы пән аясында мәтін құрастыра білуі және әлемдік кино өнері мен ТВ саласының талаптарына сай мәтінді өңдеп, редакциялай білуі қажет.

Бағдарлама мазмұны:

- Тақырып 1. Құрылымдық әртүрлілік.
- Тақырып 2. Құрылым және сеттинг.
- Тақырып 3. Құрылым мен жанр.
- Тақырып 4. Құрылым мен сипат.
- Тақырып 5. Сценарий құрылымы мен мағынасы.
- Тақырып 6. Оқиға материясы.
- Тақырып 7. Қоздырғыш оқиға.
- Тақырып 8. Акт құрылымы. Сахна құрылымы.
- Тақырып 9. Сахнаны талдау.
- Тақырып 10. Композиция. Дағдарыс, шарықтау шегі және құлдырау.
- Тақырып 11. Антагонизм принципі. Бейне-характер.
- Тақырып 12. Экспозиция. Мәселелер жаңа оларды шешу жолдары.
- Тақырып 13. Кейіпкер. Кинематографиялық бейне, оның шарттылық сипаты.
- Тақырып 14. Сценарий мәтіні.
- Тақырып 15. Сценарий жазу әдісі.

Емтихан сұрақтары:

1. Кино және телевизиялық драматургиядағы құрылымдық әртүрліліктің маңызы
2. Құрылымдық әртүрліліктің кейіпкер дамуына әсері
3. Бірегей сюжеттерді жасаудағы құрылымдық әртүрлілік элементтерінің қызметі
4. Сеттинг құрылымының сценарийдің жалпы құрылымымен байланысы
5. Шығарманың мағынасын көрсетудегі сценарий құрылымының рөлі
6. Кинотеледраматургиядағы оқиға материясы
7. Оқиға материясының сюжет құрудағы қызметі
8. Қоздырғыш оқиғаның сюжетке әсері
9. Акт құрылымының сахна құрылымымен байланысы
10. Сахнаны талдау әдістері
11. Кейіпкерлер мінездемесі.
12. Кейіпкер бейнесіндегі экспрессия мен рефлексия.
13. Драматургиялық жанрлар: трагедия, драма, мелодрама, трагикомедия, комедия.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2023 30.11.2023 ж.
	<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Бет. 10-17

14. Кейіпкерлер архитипі. Архетип драматургтың құралы ретінде.
15. Кейіпкерлер тартысы және хронотоп.
16. Киноөнері жанларының ерекшеліктері. Триллер. Боевик. Детектив.
17. Анимациялық фильмдер драматургиясы.
18. Көркем телесериалдар жанрының ерекшеліктері.
19. Драматургиялық шығарма жазу барысында хронотопты қолдану
20. Драматургияның фольклорлық түрлері. Эпос. Ертегі.
21. Драматургиялық шығарманың негізгі құрылымдық элементтері
22. Сценарий мәтініндегі кеңістік және уақыт бейнесі
23. Сценарий жазу барысында мифологеманы қолдану тәжірибелері
24. Драматургиядағы монтаж және уақыт бейнесі
25. Дәстүрлі емес драматургия түрінің композициясының құрылымдық
ерекшеліктері

Әдебиет тізімі:

1. Фрейлих, С.И. Кино теориясы [Мәтін]: Эйзенштейннен Тарковскийге дейін / С.И. Фрейлих; Аудармашылар: Меңдеке Ә.Н., Қараева Р.Р., Айтбаева А.Б., Жеңісұлы Е., Жолдасбаева Г.С.- 8-ші басылым.- Алматы: Ұлттық аударма бюросы қоғамдық қоры, 2020.- 412 б. ISBN 978-601-7621-07-0
2. Делөз, Ж. Кино 2. Уақыт-бейне [Мәтін] / Жил Делөз; Аудармашылар: А.Ә. Рыскиева, Т.Т.Ильясова.- Алматы: Ұлттық аударма бюросы қоғамдық қоры, 2020.- 368 б. ISBN 978-601-7621-00-1
3. Делөз, Ж. Кино 1. Қозғалыс бейне [Мәтін] / Жил Делөз; Аудармашы: А.Т.Бақытов.- Алматы: Ұлттық аударма бюросы қоғамдық қоры, 2020.- 304 б. ISBN 978-601-7943-97-4
4. Эльзессер, Т. Кино теориясы [Мәтін]: Сезім тұрғысынан кіріспе / Т. Эльзессер, М. Хагенер; Аудармашылар: Жолдасбаева Г.С., Төлеген М., Әмірбекова Д.- 2-ші басылым.- Алматы: Ұлттық аударма бюросы қоғамдық қоры, 2020.- 232 б. ISBN 978-601-7943-92-9
5. Бордуэлл, Д. Кино өнеріне кіріспе [Мәтін] / Д. Бордуэлл, К. Томпсон, Д. Смит; Аудармашылар: Ибраимова М.С., Кенжебаева Ұ.Е., Әлжан А.Қ.- 11-ші басылым.- Алматы: Ұлттық аударма бюросы қоғамдық қоры, 2020.- 728 б. ISBN 978-601-7943-96-7
6. Рахманқызы Н. Қазақ киносы: кеше және бүгін [Мәтін]: зерттеулер мақалар рецензиялар сұхбаттар / Н. Рахманқызы.- Астана: Фолиант, 2017.- 464 б. ISBN 978-601-302-610-7
7. Жасұлан, М. Сценарий Драматургиясы [Мәтін]: (ғылыми-шығармашылық жұмыс) / Мариям Жасұлан.- Алматы: Қаз ҰҒА, 2015.- 52б. ISBN 978-601-265-174-4
8. Сценарная мастерская [Текст]: Литературные этюды для киноэкрана / Под ред.Соловьевой М.В.- Алматы: КазНАИ им.Т.Жургенова, 2013.- 59с. ISBN 978-601-

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2023 30.11.2023 ж.
	<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Бет. 11-17

265-118-8

9. Соловьева, М.В. Драматургия искусства [Текст]: Монография / М.В. Соловьева.- Алматы: КазНАИ им.Т.Жургенова, 2020.- 160 с. ISBN 978-601-265-377-9
10. Кусайнов Ш.К. «Написать пьесу и киносценарий». – Алматы, 2018.- 246 с
11. Уильям Индик «Психология для сценаристов» Алпина нон-фикшн Москва, 2014
12. А.Молчанов «Букварь сценариста» Москва 2016
13. Л.Нехорошев «Драматургия фильма» -М.: ВГИК, 2009, -342с.
14. Скип Пресс «Как пишут и продают сценарии в США для видео, кино и телевидения» Триумф 2004
15. А.Г.Соколов «Природа экранного творчества» психологические закономерности, 2-е издание, новая редакция, -М., 2004
16. Ковриженко М.К. «Креатив в рекламе: постмодернистский облик моды» СПб: Питер, 2004
17. Л.Сегер «Как хороший сценарий сделать великим», Silman-James press 1999
18. А.Червинский «Как хорошо продать хороший сценарий» Москва, 1993
19. Недугов Е.И. «Стилистика киносценария» Москва : ВГИК, 1982
20. Недугов Е.И. «История становления стилистика киносценария» М. ВГИК 1986
21. Блейк Снайдер. «Спасите котика! И другие секреты сценарного мастерства» Манн, Иванов и Фербер 2005
22. Мәдениеттану сөздігі. Сорос – Қазақстан қоры, Алматы – 2001.
23. Лайош Эгри. Искусство драматургии/ Art Of Dramatic Writing.1972,
24. Аристотель. Поэтика. - М., «Гослитиздат», 1957.
25. Тодоров Ц. Поэтика. Сб. «Структурализм: «за» и «против». - М., «Прогресс».
26. Эйзенштейн С.М. Избранные произведения в 6 т. - М., «Искусство», 1964.
27. Бахтин М.М. Вопросы литературы и эстетики. - М., «Художественная литература», 1975.
28. В.К.Туркин. Драматургия КИНО. Очерки по теории и практике киносценария. Учебное пособие. — 2-е изд. — М.: ВГИК, 2007
29. Юрген Вольф. «Школа литературного мастерства» Алпина нон-фикшн, 2014
30. Кусаинов Ш. Драматическое мастерство. Алматы, 2003
31. К. Юнг. Метаморфозы и символы любви, М., 1988
32. «Как написать гениальный детектив» Амфора 2005
33. С.И.Фрейлих «Киноискусство: теория и практика» «Трикта» Москва 2015
34. Скотт Седита «Восемь комедийных характеров» Алпина нон-фикшн, 2015

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2023
		30.11.2023 ж.
<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі		Бет. 12-17

Пән 2 «Заманауи кинодраматургия»

Бағдарлама мазмұны:

- Тақырып 1. Заманауи фильм: анықтамасы, ерекшеліктері, проблемалық өрісі
- Тақырып 2. Заманауи кино драматургиясындағы тақырып пен идея
- Тақырып 3. Заманауи кинодағы хронотоп туралы түсінік
- Тақырып 4. Заманауи фильмдердегі оқиғаның дамуы
- Тақырып 5. Заманауи фильм композициясы
- Тақырып 6. Заманауи көркемсуретті фильмдегі кейіпкер мен конфликт
- Тақырып 7. Шығармашылық практикум
- Тақырып 8. Заманауи көркем фильмдердегі экранизация
- Тақырып 9. Заманауи киноның жанрлық жүйесі
- Тақырып 10. Авторлық фильмнің драматургиясы
- Тақырып 11. Кино айнасындағы адам
- Тақырып 12. Заманауи көрермендік фильмінің драматургиялық әдістері
- Тақырып 13. Заманауи кинодағы драмалық жанрлардың әдістемесі
- Тақырып 14. Заманауи комедия және пародия
- Тақырып 15. Сценарий питчингі

Емтихан сұрақтары:

1. Сценарий жазуға апарар жол – өтініш, логлайн, синопсис
2. Драматургиялық этюд: «әрекет»
3. Драматургиялық этюд: «жағдай»
4. Драматургиялық этюд: «диалог»
5. Драматургиялық этюд: «деталь»
6. Кейіпкердің мінезі мен оның оқиғасы
7. Сценарий құрылымындағы заман – кейіпкер – диалог
8. Сценарийді жоба ретінде қорғау
9. Балаларға арналған фильмдердің сценарий ерекшеліктері
10. Деректі кинодағы мифологеманың маңызы
11. Радио мен телевизияға арналған сценарий
12. Заманауи отандық кинокомедиялардың сценарлық ерекшеліктері
13. Бүгінгі қазақ киносындағы кейіпкер табиғаты және диалог ерекшелігі
14. Кейіпкер характерін сипаттап сценарийге жазу
15. Оқиға өтетін орындағы детальдарды суреттеу
16. Қысқаметрлік фильмге сценарий жазу әдістері
17. Экранизация драматургиясының ерекшеліктері
18. Заманауи кинодраматургиядағы сюжет құру және конструктивті композиция

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2023 30.11.2023 ж.
	<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Бет. 13-17

19. Драматургиядағы интрига және конфликт
20. Драмалық ситуацияның үш факторы
21. Фильм сюжетінің жабық аяқталу және ашық аяқталуы
22. Заманауи кино өнеріндегі жанрлар
23. Заманауи кинодраматургиядағы жанр түрлері
24. Заманауи кинодағы сюжеттердің түрлері
25. Заманауи драматургиядағы неомифологияның қолданысы

Әдебиеттер тізімі:

1. Фрейлих, С.И. Кино теориясы [Мәтін]: Эйзенштейннен Тарковскийге дейін / С.И. Фрейлих; Аудармашылар: Меңдеке Ә.Н., Қараева Р.Р., Айтбаева А.Б., Жеңісұлы Е., Жолдасбаева Г.С.- 8-ші басылым.- Алматы: Ұлттық аударма бюросы қоғамдық қоры, 2020.- 412 б. ISBN 978-601-7621-07-0
2. Делөз, Ж. Кино 2. Уақыт-бейне [Мәтін] / Жил Делөз; Аудармашылар: А.Ә. Рыскиева, Т.Т.Ильясова.- Алматы: Ұлттық аударма бюросы қоғамдық қоры, 2020.- 368 б. ISBN 978-601-7621-00-1
3. Делөз, Ж. Кино 1. Қозғалыс бейне [Мәтін] / Жил Делөз; Аудармашы: А.Т.Бақытов.- Алматы: Ұлттық аударма бюросы қоғамдық қоры, 2020.- 304 б. ISBN 978-601-7943-97-4
4. Эльзессер, Т. Кино теориясы [Мәтін]: Сезім тұрғысынан кіріспе / Т. Эльзессер, М. Хагенер; Аудармашылар: Жолдасбаева Г.С., Төлеген М., Әмірбекова Д.- 2-ші басылым.- Алматы: Ұлттық аударма бюросы қоғамдық қоры, 2020.- 232 б. ISBN 978-601-7943-92-9
5. Бордуэлл, Д. Кино өнеріне кіріспе [Мәтін] / Д. Бордуэлл, К. Томпсон, Д. Смит; Аудармашылар: Ибраимова М.С., Кенжебаева Ұ.Е., Әлжан А.Қ.- 11-ші басылым.- Алматы: Ұлттық аударма бюросы қоғамдық қоры, 2020.- 728 б. ISBN 978-601-7943-96-7
6. Рахманқызы Н. Қазақ киносы: кеше және бүгін [Мәтін]: зерттеулер мақалалар рецензиялар сұхбаттар / Н. Рахманқызы.- Астана: Фолиант, 2017.- 464 б. ISBN 978-601-302-610-7
7. Р.Макки «История на миллион долларов», Алпина нон-фикшн, 2010
8. А.Молчанов «Букварь сценариста» Москва 2016
9. Л.Нехорошев «Драматургия фильма» -М.: ВГИК, 2009, -342с.
10. Уильям Индик «Психология для сценаристов» Алпина нон-фикшн Москва, 2014
11. Скип Пресс «Как пишут и продают сценарии в США для видео, кино и телевидения» Триумф 2004
12. А.Г.Соколов «Природа экранного творчества» психологические закономерности, 2-е издание, новая редакция, -М., 2004
13. Ковриженко М.К. «Креатив в рекламе: постмодернистский облик моды» СПб: Питер, 2004

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2023 30.11.2023 ж.
	<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Бет. 14-17

14. Л.Сегер «Как хороший сценарий сделать великим», Silman-James press 1999
15. А.Червинский «Как хорошо продать хороший сценарий» Москва, 1993
16. Недугов Е.И. «Стилистика киносценария» Москва : ВГИК, 1982
17. Недугов Е.И. «История становления стилистика киносценария» М. ВГИК 1986
18. А.Митта. Кино между адом и раем. 1999.
19. Блейк Снайдер. «Спасите котика! И другие секреты сценарного мастерства» Манн, Иванов и Фербер 2005
20. Мәдениеттану сөздігі. Сорос – Қазақстан қоры, Алматы – 2001.
21. Лайош Эгри. Искусство драматургии/ Art Of Dramatic Writing.1972,
22. Аристотель. Поэтика. - М., «Гослитиздат», 1957.
23. Тодоров Ц. Поэтика. Сб. «Структурализм: «за» и «против». - М., «Прогресс».
24. Эйзенштейн С.М. Избранные произведения в 6 т. - М., «Искусство», 1964.
25. Бахтин М.М. Вопросы литературы и эстетики. - М., «Художественная литература», 1975.
26. Бентли Э. Жизнь драмы. - М., «Искусство», 1978.
27. В.К.Туркин. Драматургия КИНО. Очерки по теории и практике киносценария. Учебное пособие. — 2-е изд. — М.: ВГИК, 2007
28. Н. Кун. Ежелгі Греция мифтері мен аңыздар Алматы: Жазушы –1985
29. Юрген Вольф. «Школа литературного мастерства» Алпина нон-фикшн, 2014
30. Кусаинов Ш. Драматическое мастерство. Алматы, 2003
31. К. Юнг. Метаморфозы и символы любви, М., 1988
32. Джеймс Н.Фрэй. «Как написать гениальный детектив» Амфора 2005.
33. С.И.Фрейлих «Киноискусство: теория и практика» «Трикта» Москва 2015
34. Скотт Седита «Восемь комедийных характеров» Алпина нон-фикшн, 2015

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ
ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ
ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ
ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ

Түсу емтиханының бағдарламасы
нормативтік құжат түрі

Ф 017-1.113-2023

30.11.2023 ж.

Бет. 15-17

Пән 3 «Киносценарий стилистикасы»

Бағдарлама мазмұны:

- Тақырып 1. Курстың мақсаты мен міндеттері. Курс құрылымы. Негізгі ұғымдар.
- Тақырып 2. Сценарист мамандығы
- Тақырып 3. Сценарий – әдеби шығарма
- Тақырып 4. Классикалық сценарий
- Тақырып 5. Сюжет және фабула
- Тақырып 6. Киносценарийдегі кеңістік пен уақыт
- Тақырып 7. Оқиға және әрекет
- Тақырып 8. Қарапайым және күрделі эпизодтар
- Тақырып 9. Оқиғадағы қақтығыс
- Тақырып 10. Бейне және стиль
- Тақырып 11. Киносценарийдегі бейнелік құралдар
- Тақырып 12. Сценаристің мәтінмен жұмыс істеу әдістері
- Тақырып 13. Кинодағы драмалық жанрлардың әдістемесі
- Тақырып 14. Сценарий мәтінін редакторлау
- Тақырып 15. Экрандық шығарма стилистикасы

Емтихан сұрақтары:

1. Кейіпкерлердің санадан тыс әрекеттері, интуиция, психологиялық бірліктің рөлі
2. Экспрессивті қаһарман ерекшеліктері
3. Рефлектілендіруші қаһарман ерекшеліктері
4. Драматургиялық құралды мәтіндік көркемдеуде қолдану
5. Ж.Аймауытовтың «Ақбілек», «Қартқожа», М.Әуезовтің «Абай жолы» романдарындағы қазақтың архетиптері
6. «Фаталист», «Революционер» «Кекшіл» архетиптері
7. «Дон Кихот», «Алдар Көсе» архетиптері
8. Оқиға мен әрекет сценарийді баяндаудың негізгі элементтері ретінде
9. «Кәрі кемпір» архетипінің түрлері
10. «Қазақ қызы» архетиптік бейнесі
11. Заманауи кинодағы классикалық сценарийлерді табысты бейімдеу мысалдары
12. Диалогтың кейіпкер бейнесін ашудағы рөлі
13. Балалар драматургиясының тілі
14. Кинодағы драмалық жанрлардың әдістемесі
15. Сюжет және фабула: айырмашылығы және өзара байланысы
16. Мәтін және оның астары
17. Сценарийдің жоспары мен құрылымын әзірлеу

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2023 30.11.2023 ж.
	<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Бет. 16-17

18. Драматургиядағы көпсөзділікпен күресу
19. Киносценарий тілінің негізгі критерийлері
20. Мәтін және астыртын мәтін: айырмашылығы және өзара байланысы
21. Кейіпкер мінезімен сөйлеу ерекшеліктерін даралау
22. Мінездің сапалық ерекшеліктері
23. Киносценарийдің интонациясы мен ішкі поэтикасы
24. Жанр ерекшелігіне байланысты конфликтінің даму сипаты
25. Қазақ ертегілерінің сахналануы мен экрандалуы

Әдебиет тізімі:

1. Уильям Индик «Психология для сценаристов» Алпина нон-фикшн Москва, 2014
2. Р.Макки «История на миллион долларов», Алпина нон-фикшн, 2010
3. А.Молчанов «Букварь сценариста», Москва. 2016 .
4. Л.Нехорошев «Драматургия фильма» -М.: ВГИК, 2009, -342с.
5. Скип Пресс «Как пишут и продают сценарии в США для кино, телевидения» Триумф, 2004.
6. А.Г.Соколов «Природа экранного творчества» психологические закономерности, 2-е издание, новая редакция, -М., 2004
7. Ковриженко М.К. «Креатив в рекламе: постмодернистский облик моды» Спб: Питер, 2004
8. Л.Сегер «Как хороший сценарий сделать великим», Silman-James press, 1999
9. А.Червинский «Как хорошо продать хороший сценарий» Москва, 1993
10. Недугов Е.И. «Стилистика киносценария» Москва : ВГИК, 1982
11. Недугов Е.И. «История становления стилистика киносценария» М. ВГИК 1986
12. А.Митта. Кино между адом и раем. 1999.
13. Блейк Снайдер. «Спасите котика! И другие секреты сценарного мастерства» Манн, Иванов и Фербер 2005
14. Мәдениеттану сөздігі. Сорос – Қазақстан қоры, Алматы – 2001.
15. Лайош Эгри. Искусство драматургии/ Art Of Dramatic Writing.1972,
16. Аристотель. Поэтика. - М., «Гослитиздат», 1957.
17. Тодоров Ц. Поэтика. Сб. «Структурализм: «за» и «против». - М., «Прогресс».
18. Эйзенштейн С.М. Избранные произведения в 6 т. - М., «Искусство», 1964.
19. Бахтин М.М. Вопросы литературы и эстетики. - М., «Художественная литература», 1975.
20. Бентли Э. Жизнь драмы. - М., «Искусство», 1978.
21. В.К.Туркин. Драматургия КИНО. Очерки по теории и практике киносценария. Учебное пособие. — 2-е изд. — М.: ВГИК, 2007
22. Ю.Фролов В. Судьбы жанров драматургии. - М., «Советский писатель», 1979.
23. Н. Кун. Ежелгі Греция мифтері мен аңыздар Алматы: Жазушы –1985
24. Юрген Вольф. «Школа литературного мастерства» Алпина нон-фикшн, 2014

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2023
		30.11.2023 ж.
<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі		Бет. 17-18

25. Кусаинов Ш. Драматическое мастерство. Алматы, 2003
26. К. Юнг. Метаморфозы и символы любви, М., 1988
27. Джеймс Н. Фрэй «Как написать гениальный детектив»
Амфора 2005
28. С.И.Фрейлих «Киноискусство: теория и практика» «Трикта» Москва 2015
29. Скотт Седита «Восемь комедийных характеров» Алпина нон-фикшн, 2015
30. Рене Балсер «Семинар по телесериалам»
31. А.Молчанов «Сценарист №1» Москва 2015
32. Е. Холодов «Язык драмы», Москва, 1978
33. Ш.Уильямс «Пьесалар жинағы» Астана, 2004
34. А.Чехов «Дама с собачкой» Москва, 2008
35. М. Кнебель. Метод действенного анализа. М.,1983

Реферат тақырыптары

1. Қазіргі қазақ драматургиясының жасөспірімдер бірегейлігін қалыптастырудағы әлеуметтік-мәдени әсері
2. Қазақ көркемсуретті киносындағы архетиптік бейненің философиялық интерпретациясы
3. Қазақ деректі киносындағы кейіпкер бейнесінің эволюциясы мен трансформациясы
4. Қазақ киносындағы ауыл мен қала бейнесі: дәстүр мен жаңашылдық қақтығысы
5. Природа аудиовизуального творчества: язык и образная система телевидения Казахстана
6. Постмодернизм в казахском игровом кино: цитатная структура фильмов
Адилъхана Ержанова
7. Художественное пространство и время в фильмах казахской новой волны
8. Жанровые модели историко-биографического кино Казахстана (1930-е – 2010-е гг)
9. Социокультурная роль национального кинематографа Казахстана в эпоху глобализации
10. Художественные особенности казахской анимации: исторический опыт и современность
11. Қазақ көркемсуретті киносындағы архетиптердің философиялық репрезентациясы

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2023
	30.11.2023 ж.
<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Бет. 18-18

12. Қазақ кинодраматургиясындағы композициялық құрылым: көркемдік мәселелер мен формалық ізденістер (1960-2021 жж.)

13. Костюм как средство визуальной выразительности в создании кинообраза исторических фильмов Казахстана

14. Түркі елдері кинематографында ұлттық кодтың трансформациясы

15. Қазақ анимациясындағы көркемдік кеңістік бейнесінің эволюциясы

16. Қазақ киносындағы ауыл мен қала бейнесі: дәстүр мен жаңашылдық қақтығысы

17. Заманауилық тарих ретінде: мифтердің отандық кинематографта көрініс табуы

18. Заманауи қазақ киносында көркемдік құралдар: дыбыстық-музыкалық шешім

19. Қазақ көркемсуретті фильмдеріндегі 1990 жылдардағы әлеуметтік уақыт бейнесі (1990-2010 жылдар)

20. Қазақ киносындағы ұлттық болмыс: мәдени-этникалық сарындар

21. Абайдың қазақ киносындағы рөлі мен әсері: шығармалардың киноға түсірілуі және олардың интерпретациясы

22. Социальные и политические темы в казахском кино: отражение исторических событий и современного общества